

02.10.011.005.001.033
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
2019/57/11

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΡΗΝΗ

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

α/α 2
Αναρ.
9.12.2019
IK.
(Αυθαινόμα)

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛ.: 22409502 - 22409507
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15/11/2019

ΑΙΤΗΤΗΣ: ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΑΗΚ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24506
1399 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

83353
ΛΗΘΩΚΕ
02 ΔΕΚ. 2019
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
6/12/19

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΛΕΥ/00522/2019

ΗΜΕΡ. ΛΗΨΕΩΣ: 27/03/2019
Φ/Σχ: 39 38

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥΣ ΙΣΧΥΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ: 5MW ΑΧΕΡΑΣ Α & ΠΛΗΡΗ ΠΕΡΙΒ. ΜΕΛΕΤΗ

Αρ. Τεμ.: 85 86
113 P.A

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΑΓ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΛΟΥΝΤΑΣ

Τμήμα: 0
OK
Παυλίδης
27/12/19

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται πιο πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιοδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σ' αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των όρων του Παραρτήματος που επισυνάπτεται.

- Κοιν.: Έπαρχο Λευκωσίας
• Διευτ. Τ. Περιβάλλοντος ✓
• Πρόεδρο ΡΑΕΚ,
• Έπαρχο Νταύρη Νικιάς
• Τ. Πολεοδ. & Οικίσεως
• Πρόεδρο Κοιν. Σ. Α. Ιωάννη Μαλουντας.

(Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

για ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ
Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
2. Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβλάπτονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποίησεως της αποφάσεως, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στηνπιο πάνω προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
3. Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Κ.Δ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΔΕΥ/00522/2019

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΑΗΚ

- (500) Η παρούσα πολεοδομική άδεια αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 5 MW με υποσταθμό της ΑΗΚ, εντός των ιδιωτικών τεμαχίων με αρ. 85, 86 και 113, Φ./Σχ. 29/38, στον Άγιο Ιωάννη.
- (501) Η ανάπτυξη που εγκρίνεται με την παρούσα πολεοδομική άδεια να λειτουργεί ενιαία σε όλα τα τεμάχια που αναφέρονται στον όρο με αρ. (500) πιο πάνω.
- (502) Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και θα ισχύει για όση περίοδο θα υπάρχει σε ισχύ άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), η οποία να καλύπτει χρονική περίοδο εντός της πιστοποιημένης διάρκειας ζωής του βασικού εξοπλισμού του πάρκου. Η αίτηση για παράταση της ισχύος της παρούσας προσωρινής άδειας, θα πρέπει να υποβληθεί 3 μήνες πριν από τη λήξη της.
- (503) Σε περίπτωση διακοπής της παραγωγής ενέργειας ή λειτουργίας του φωτοβολταϊκού πάρκου, όλες οι εγκαταστάσεις του συστήματος να αποξηλωθούν και απομακρυνθούν και να γίνει αποκατάσταση του τοπίου μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, σύμφωνα με τις οδηγίες του Έπαρχου Λευκωσίας.
- (504) Να διαμορφωθεί διάδρομος προσπέλασης προς τα ξένα τεμάχια που παρεμβάλλονται ως νησίδες στο υπό ανάπτυξη τεμάχιο με αρ. 113, Φ.Σχ. 29/38, στη θέση και με τις διαστάσεις που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.
- (505) Το υδατόρεμα που διέρχεται από το φωτοβολταϊκό πάρκο που εγκρίνεται με την παρούσα πολεοδομική άδεια, να προστατευθεί με ζώνη προστασίας πλάτους 3 μέτρων ένθεν και ένθεν της εγγεγραμμένης κοίτης του, χωρίς επιχωματώσεις, χωροθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων, εκχερνώσεις ή καταστροφή βλάστησης ή άλλων παρεμβάσεων εντός αυτής.
- (506) Να τηρηθούν όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που τίθενται από τα Τμήματα/Υπηρεσίες που αναφέρονται πιο κάτω, όπως αυτοί/ές διατυπώνονται στις συνημμένες επιστολές τους. Τα Τμήματα/Υπηρεσίες έχουν την αποκλειστική ευθύνη των όρων και προϋποθέσεων που αυτά/ές θέτουν.

i. Όροι/Προϋποθέσεις Τμήματος Περιβάλλοντος, επιστολή ημερομηνίας 01/11/2019, η οποία επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.

ii. Όροι/Προϋποθέσεις Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, επιστολή

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/00522/2019

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΑΗΚ

ημερομηνίας 24/04/2019, η οποία επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.

iii. Όροι/Προϋποθέσεις Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, επιστολή ημερομηνίας 23/04/2019, η οποία επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ.

iv. Όροι/Προϋποθέσεις Τμήματος Αρχαιοτήτων, επιστολή ημερομηνίας 15/07/2019, η οποία επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ.

- (507) Να ικανοποιηθούν τυχόν όροι που θα τεθούν από το Τμήμα Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- (508) Να μην αρχίσουν οποιεσδήποτε εργασίες για την υλοποίηση της ανάπτυξης πριν την έκδοση της σχετικής άδειας από την Αρμόδια Αρχή με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο.
- (509) Η ανάπτυξη να εκτελεστεί σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια και στη θέση που δείχνεται σε αυτά.
- (510) Σε καμία περίπτωση οποιοδήποτε μέρος των οικοδομών ή και των εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου (πλαίσια) ή επιχωμάτωσης, σε ύψος μεγαλύτερο από 1.20μ. από τη στάθμη του φυσικού συνεχόμενου εδάφους, να ανεγερθεί / εκτελεστεί σε απόσταση μικρότερη από 6.00μ. από τα σύνορα του τεμαχίου εκτός από τις περιπτώσεις όπου ειδικά αναγράφεται διαφορετικά πάνω στα εγκεκριμένα σχέδια ή περιγράφεται σε άλλο όρο της άδειας.
- (511) Να αφεθεί είσοδος/έξοδος οχημάτων, μόνο στις θέσεις και με το πλάτος που δείχνεται στα εγκεκριμένα σχέδια.
- (512) Η περίφραξη να τοποθετηθεί και να κατασκευαστεί όπως δείχνεται στα εγκεκριμένα σχέδια (χωροταξικό σχέδιο και λεπτομερές σχέδιο περίφραξης). Το ύψος της περίφραξης να μην υπερβαίνει τα 2.10 μ. από το φυσικό συνεχόμενο έδαφος.
- (513) Να διαμορφωθούν και να διατηρούνται στα τεμάχια, όλοι οι χώροι στάθμευσης που δείχνονται στα εγκεκριμένα σχέδια, στις θέσεις και με τις διαστάσεις/ γεωμετρικά χαρακτηριστικά που δείχνονται σε αυτά.
- (514) Οι κατασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση της ανάπτυξης να μην επηρεάσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο ξένα τεμάχια και τους εγγεγραμμένους δημόσιους δρόμους.
- (515) Πριν την έναρξη εργασιών ή λειτουργίας της ανάπτυξης να εξασφαλιστούν

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/00522/2019

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΑΗΚ

οποιοσδήποτε άλλες άδειες ή εγκρίσεις απαιτούνται σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο Νόμο.

- (516) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των εγκριμένων σχεδίων της παρούσας πολεοδομικής άδειας και των όρων που τίθενται σε αυτή, θα υπερισχύουν οι όροι της άδειας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ:

(α) Επισύρεται η προσοχή σας στον όρο (507) πιο πάνω, με τον οποίο απαιτείται η υποβολή σχεδίων για την εξασφάλιση των απόψεων του Τμήματος Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

(β) Επισύρεται η προσοχή σας στον όρο 1 της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης, σύμφωνα με τον οποίο η Περιβαλλοντική Γνωμάτευση στις 20.10.2015, για κατασκευή και λειτουργία ηλιοθερμικού πάρκου της εταιρείας "P.F.X.T. THERMOSOLAR RENEWABLES LTD" με σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένης ισχύος 50,76 MW, στα ίσια τεμάχια, δεν ισχύει.

(γ) Η αίτηση δεν έχει αξιολογηθεί σε σχέση με θέματα που αφορούν πρόνοιες νομοθεσιών άλλων από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

(δ) Σε περίπτωση που απαιτούνται τροποποιήσεις στα εγκριμένα με την παρούσα πολεοδομική άδεια σχέδια, λόγω εφαρμογής των Οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών, για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας πολεοδομικής άδειας / έγκρισης, να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.

(Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

(Έβελυν Κυπριανού)
για Διευθυντή
Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΑΠ/ΚΧΓ
15.11.2019

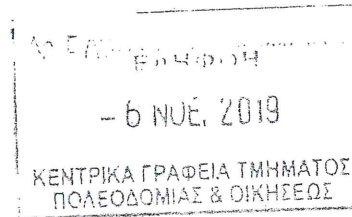

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ: 02.10.011.005.001.035,
02.10.011.005.001.033
02.10.011.005.001.032
02.10.011.005.001.034
Αρ. Τηλ: 24202839, 22408928
E-mail: mphilippou@environment.moa.gov.cy

1 Νοεμβρίου, 2019

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

**Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα
Νόμος 127(Ι)/2018**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και αποστέλλω Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 29 του Νόμου,

- i. για την ανέγερση φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 5MW της εταιρείας ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΛΤΔ (ΑΧΕΡΑ Β), στην κοινότητα Άγιος Ιωάννης Μαλούντας της επαρχίας Λευκωσίας,
- ii. για την ανέγερση φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 5MW της εταιρείας ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΛΤΔ (ΑΧΕΡΑ Α), στην κοινότητα Άγιος Ιωάννης Μαλούντας της επαρχίας Λευκωσίας,
- iii. για την ανέγερση φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 3MW (ΑΧΕΡΑ Γ) της εταιρείας ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΛΤΔ, στην κοινότητα Άγιος Ιωάννης Μαλούντας της επαρχίας Λευκωσίας,
- iv. για την ανέγερση φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 3MW (ΑΧΕΡΑ Δ) της εταιρείας ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΛΤΔ, στην κοινότητα Άγιος Ιωάννης Μαλούντας της επαρχίας Λευκωσίας.

2. Σχετικές είναι η επιστολές με Αρ. Φακ. ΛΕΥ/00523/2019, ΛΕΥ/00522/2019, ΛΕΥ/00524/2019, ΛΕΥ/00525/2019 και ημερ.11/4/2019.

3. Η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής θα πρέπει να κοινοποιηθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 του Νόμου, ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων που το αφορούν.

Μαργαρίτα Φιλίππου
για Διευθυντή

- Κοιν.: - Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
(υπόψη κ. Μιχάλη Χατζηπέτρου και κ. Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Διευθυντή Τμήματος Δασών
(υπόψη κ. Ηρόδοτου Κακούρη)
  - Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων
(υπόψη κας Ιωάννας Στυλιανού)
  - Προϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας
(υπόψη κ. Πανίκου Παναγίδη)
  - Πρόεδρο ΕΤΕΚ
(υπόψη κ. Ιωάννη Γκλέκα)
  - Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων
  - Εκτελεστικό Διευθυντή TERRA CYPRIA
  - Εκτελεστικό Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου
  - Έπαρχο Λευκωσίας
  - Διευθύντρια Τμήματος Γεωργίας
  - Διευθύντρια Τμήματος Αρχαιοτήτων
  - Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Ιωάννη Μαλούντας

ΜΦ – ΕΙΑ, Προς Δ/ντή Πολεοδ. για 2019-58-1, 2019-57-1, 2019-59-1, 2019-60-1, 1/11/2019

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου Ν.127 (Ι)/2018, για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την κατασκευή 4 φωτοβολταϊκών πάρκων στην κοινότητα Αγ. Ιωάννη, της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.032 έως 02.10.011.005.001.0035

Αρ. Πολεοδομικών Αιτήσεων: ΛΕΥ/00522/2019, ΛΕΥ/00523/2019, ΛΕΥ/00524/2019, ΛΕΥ/00525/2019

---

1. Εισαγωγή - Σκοπός των προτεινόμενων Έργων

Η Γνωμοδότηση αυτή είναι απόρροια της διαδικασίας αξιολόγησης Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) στα πλαίσια αίτησης για παραχώρηση Πολεοδομικής άδειας για κατασκευή και λειτουργία 4 φωτοβολταϊκών πάρκων, (δυναμικότητας 5 MW, 5MW, 3MW, 3MW, αντίστοιχα), συνολικής δυναμικότητας 16MW, για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης είναι η ΑΗΚ και το φωτοβολταϊκό πάρκο θα εγκατασταθεί στην κοινότητα Αγ. Ιωάννη, της επαρχίας Λευκωσίας.

2. Διαδικασία εξέτασης της ΜΕΕΠ

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου στις 11.4.2019, υποβλήθηκαν 4 πολεοδομικές αιτήσεις συνοδευόμενες από Μελέτες Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, μέσω του Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Ο Κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής των ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο των ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για τα έργα ζητήθηκε επίσης, να ετοιμαστεί μελέτη για την αξιολόγηση των συσσωρευτικών επιπτώσεων στο περιβάλλον όσον αφορά την σφράγιση του εδάφους, την τυχόν απώλεια χλωρίδας, τυχόν θόρυβο, τυχόν χηματοουργικά κ.α.

Οι υποβληθείσες (ΜΕΕΠ) εξετάστηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 22 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου 127 (Ι)/2018 κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 24.9.2019.

3. Χωροθέτηση και Περιγραφή του έργου σύμφωνα με την ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται σε μέρος των τεμαχίων 85, 86 και 113 Φ/Σχ 29/38, συνολικής έκτασης 106,962 m², τα οποία εμπίπτουν σε Κτηνοτροφική ζώνη Δ1 (τεμ.85, 86,113) και Ζώνη Προστασίας Ζ1 (20% του τεμ. 113). Η περιοχή της προτεινόμενης ανάπτυξης βρίσκεται 2.7 km δυτικά των ορίων της κοινότητας του Αγ. Ιωάννη και 2.8 km βόρεια των ορίων της κοινότητας της Αγκοκητιάς. Το

μέσο υψόμετρο της εν λόγω περιοχής είναι 288m και το ανάγλυφό χαρακτηρίζεται ομαλό με μηδενικές κλίσεις. Τόσο η προτεινόμενη περιοχή ανάπτυξης όσο και τα τεμάχια περιμετρικά αυτής, προς όλες τις κατευθύνσεις, χαρακτηρίζονται από γεωργική χρήση με καλλιέργεια δημητριακών (κυρίως κριθάρι). Επιπρόσθετα, υπάρχουν κτηνοτροφικές μονάδες οι οποίες εκτείνονται βόρεια της εν λόγω περιοχής ανάπτυξης. Στο κεντροδυτικό τμήμα της περιοχής ανάπτυξης υπάρχουν εγκαταλειμμένες αγροτουριστικές εγκαταστάσεις φάρμας στρουθοκαμήλων, που λειτουργούσε κατά το παρελθόν στην περιοχή. Επίσης, σε μέρος του τεμαχίου 113 χωροθετείται και το σφαγείο της εταιρείας A&A Σφαγεία ΛΤΔ.

Η περιοχή της προτεινόμενης ανάπτυξης δεν εμπίπτει μέσα στα όρια του δικτύου Natura 2000, ούτε των κρατικών δασών ούτε κάποιας άλλης περιοχής που βρίσκεται κάτω από ορισμένο καθεστώς προστασίας. Τα νοτιοδυτικά όρια της περιοχής απέχουν 2.25 km από τα βόρεια όρια του Κρατικού Δάσους «Κότταφοι», και 0.7 km από τα βορειοανατολικά όρια του Τόπου Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) «Περιοχή Μιτσερού – Άγροκητιάς CY2000003», ο οποίος υπάγεται στο δίκτυο Natura 2000.

Από το φωτοβολταϊκό πάρκο-Αχεράς Α διέρχεται υδατόρρευμα μικρής λεκάνης απορροής, το οποίο διαθέτει διαμορφωμένη κοίτη (ζώνη προστασίας πλάτους 3m) και το φωτοβολταϊκό-Αχεράς Β εφάπτεται του ποταμού Κορυπά, ο οποίος έχει μεγάλη λεκάνη απορροής και διαμορφωμένη κοίτη (ζώνη προστασίας πλάτους 5m από το όριο της εγγεγραμμένης κοίτης).

Η περιοχή του έργου δεν αποτελεί διάδρομο-πέραςμα διέλευσης αποδημητικών άγριων πτηνών σύμφωνα με τους διαδρόμους και περάσματα που καθορίστηκαν από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Για την καταγραφή της χλωρίδας και της πανίδας έγιναν περιοδικά 4 μηνιαίες επισκέψεις στο πεδίο, την περίοδο Δεκέμβριος 2018 – Απρίλιος 2019. Λόγω της εποχής διενέργειας της καταγραφής, κάποια είδη πουλιών απουσίαζαν από την περιοχή. Έγινε βιβλιογραφική ανασκόπηση για σκοπούς σύγκρισης και επαλήθευσης των αποτελεσμάτων. Τα ενδημικά είδη που εντοπίστηκαν περιλαμβάνουν: Σκαλιφούρτα, Τρυποράχιη, Θουπί. Τα είδη θηλαστικών που καταγράφηκαν περιλαμβάνουν: σκαντζόχοιρους, αλεπούδες, λαγούς, τη μυγαλίδα την κυπριακή και είδη νυχτερίδας. Τρία είδη νυχτερίδων απαντώνται στην περιοχή, και συγκαταλέγονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Συγκεκριμένα, η *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus euryale*, έχουν θεαθεί, ενώ η *Rousettus aegyriacus* είναι πιο κοινή.

Στην ευρύτερη περιοχή του έργου εντοπίστηκαν συνολικά σαράντα (40) είδη φυτών τα οποία είναι κοινά είδη που φύονται κυρίως σε αγροτικές περιοχές ανά την Κύπρο. Από τα καταγεγραμμένα είδη κανένα δεν βρέθηκε να αναφέρεται στα παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, και στο Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων φυτών της Κύπρου.

Το δυτικό όριο της περιοχής Φ/Β ΑΧΕΡΑΣ-Α ταυτίζεται για 450 m με το επαρχιακό οδικό δίκτυο, οδόστρωμα ασφάλτου, που καταλήγει στην κοινότητα του Μένικου. Κατά μήκος αυτού του ορίου υπάρχει δένδροστοιχία 175 ευκαλύπτων, ηλικίας άνω των 50 ετών οι περισσότεροι. Επίσης από το όριο αυτό, στο κέντρο της περιοχής, εκτείνεται με κατεύθυνση βορειοανατολικά μια δένδροστοιχία από 40 οριζοντιόκλαδα κυπαρίσσια, ηλικίας 15-20 ετών, τα οποία φυτεύτηκαν κατά μήκος της πρόσφυσης της εγκαταλελειμμένης φάρμας στρουθοκαμήλων.

Τα φωτοβολταϊκά πάρκα θα περιλαμβάνουν μικρής κλίμακας αλλαγές στην τοπογραφία ή στα ανάγλυφα χαρακτηριστικά της επιφάνειας του εδάφους καθώς τα έργα θα περιορίζονται στις απολύτως αναγκαίες επεμβάσεις στο τοπίο. Η εγκατάσταση των πλαισίων θα γίνει με πασσαλόμποιξη.

Στην άμεση περιοχή του έργου βρίσκεται το μοναστήρι του Αχερά, ενώ σε κοντινή απόσταση, εκτός των ορίων της ανάπτυξης, βρίσκονται τα ερείπια της εκκλησίας του Αγίου Παντελεήμονα. Επίσης, εντός του τεμαχίου 115 εντοπίζεται νεκροταφείο της Υστερης Εποχής του Χαλκού και σε μέρος του τεμαχίου 113,

κοντά στο μοναστήρι Αχερά, εντοπίζεται οικισμός της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Νοτιότερα εκτός των ορίων της ανάπτυξης, βρίσκεται Μεσαιωνικός οικισμός.

Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που θα χρησιμοποιηθούν στην υπό μελέτη εγκατάσταση είναι της εταιρείας GESOLAR μοντέλο GES 6P275 και αποτελούνται από πολυκρυσταλλικά κύπαρα πυριτίου μεγέθους 1956x 992 mm. Ο συνολικός αριθμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων είναι 58,779 και η ισχύς του κάθε πλαισίου ανέρχεται στα 275 Wp.

Στα προτεινόμενα τεμάχια χωροθέτησης των Φ/Β πάρκων αξιολογήθηκε στο παρελθόν Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ), στα πλαίσια αίτησης της εταιρίας "P.F.X.T. THERMOSOLAR RENEWABLES LTD" προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για την κατασκευή και λειτουργία ηλιοθερμικού πάρκου με σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένης ισχύος 50,76 MW και εκδόθηκε θετική Περιβαλλοντική Γνώμάτευση στις 20.10.2015.

4. Κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Οι επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών (βραχυπρόθεσμες) αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικινδύνων στερεών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση το εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής.

Επιπτώσεις στο βιολογικό περιβάλλον

Η απώλεια χλωρίδας και πανίδας και η αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιοτόπων μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες τοποθέτησης των υλικών κατασκευής του έργου και από τις εργασίες κατασκευής του έργου.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η αυξημένη στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα είναι μεγαλύτερες στην περιοχή με τη στάθμη θορύβου όμως να μην ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Πάγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κύκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθεί κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλαισίων και των βάσεων, τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών στο χώρο ανάπτυξης του φωτοβολταϊκού Πάρκου. Επίπλέον, πιθανές επιπτώσεις μπορεί να προκύψουν στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών στην περιοχή από την λειτουργία του εργοταξίου.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Αναμένεται η δημιουργία πολύ μικρών ποσοτήτων υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου, επίπτωση η οποία εκτιμάται ότι θα είναι μικρή.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Δεν αναμένεται να υπάρξει δημιουργία ποσότητας στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου ενώ οι αντίστοιχες ποσότητες υγρών αποβλήτων θα είναι ελάχιστες άρα εκτιμάται ότι οι επιπτώσεις στο έδαφος θα είναι αμελητέες. Το προτεινόμενο έργο δεν θα έχει πρακτικά επίδραση στο έδαφος και δεν θα προκαλέσει γεωλογικές μεταβολές στη διάταξη των πετρωμάτων, την τοπογραφία και το ανάγλυφο της περιοχής.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του Φ/Β πάρκου αφού η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει το μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Αφορά τον βαθμό οπτικής επίπτωσης ο οποίος προκύπτει από την οπτική παρενόχληση ή παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή, το μέγεθος των φωτοβολταϊκών σε σχέση με το γειτονικό περιβάλλον και τα σημεία.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές στο τομέα της χλωρίδας, διότι δεν επηρεάζει το κλίμα της περιοχής. Οι όποιες επεμβάσεις στο επιφανειακό έδαφος είναι μικρής έκτασης και σχετικά σύντομες.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Κατά το στάδιο της συντήρησης αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή σε πολύ μικρό βαθμό. Η ανάκλαση της ορατής ακτινοβολίας από την επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πλαισίων δεν είναι σε επίπεδα που θα μπορούσε να προκαλέσει οπτική όχληση. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς ενώ αρνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία και στην οικονομία δεν αναμένονται να υπάρξουν.

Συσσωρευτικές επιπτώσεις

Το ΠΕ συννορεύει κυρίως, με γεωργικές δραστηριότητες (μη αρδεύσιμες), κτηνοτροφικά υποστατικά και με σφαγείο. Οι εν λόγω δραστηριότητες επηρεάζουν ήδη σε κάποιο βαθμό αρνητικά την ποιότητα του αέρα και τα επίπεδα θορύβου της ΕΠΜ. Η λειτουργία του έργου στην περιοχή δεν αναμένεται να συμβάλει συναθροιστικά στις επιπτώσεις της ΕΠΜ, όσον αφορά τη σκόνη και το θόρυβο, καθώς και άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους, όπως υγρά και στερεά απόβλητα. Εκτιμάται όμως, ότι συναθροιστικές επιπτώσεις χαμηλού περιβαλλοντικού κινδύνου, μπορεί να παρουσιαστούν κατά την εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών.

Οι συναθροιστικές επιπτώσεις της απώλειας γεωργικής γης από την υλοποίηση του ΠΕ σε συνάρτηση με την παρουσία και άλλων υφιστάμενων αδειοδοτημένων ΦΒ πάρκων στην περιοχή, καθώς και μελλοντικών, θεωρούνται σημαντικές και αφορούν τη κατάληψη γης, την αλλαγή χρήσης της γης, την απώλεια ενδιαιτημάτων της πτηνοπανίδας (φωλαιοποίηση και τροφοληψία ή και ξεκούραση), καθώς και τον κατακερματισμό των ενδιαιτημάτων (γεωργικών και φυσικών).

5. Προτεινόμενα μέτρα περιορισμού/ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου

- Το εργοτάξιο να οριοθετηθεί και να περιφραχτεί.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας Εργοταξίου.
- Να γίνεται συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση παρουσίας πυρκαγιάς.
- Να τοποθετηθούν κάδοι στο εργοτάξιο και να υποδειχθούν χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων.
- Να γίνεται διαχωρισμός και διάθεση στερεών αποβλήτων σε αδειοδοτημένους χώρους απόρριψής τους.
- Να γίνεται διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή των σημείων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- Να χρησιμοποιείται χημική τουαλέτα στο εργοτάξιο.

- Η αποχέρωση/αποφύλιση της χλωρίδας να γίνει με μηχανικούς ή χειροκίνητους τρόπους, ώστε να αποφευχθεί η χρήση χημικών.
- Σε περίπτωση παρουσίας μπαζών ή αδρανών υλικών, αυτά να καλύπτονται κατά τη μεταφορά τους και να διατίθενται σε μονάδες ΑΕΚΚ.
- Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή.
- Ο χειρισμός των μηχανημάτων και των οχημάτων να γίνεται σύμφωνα με τις καλές πρακτικές.
- Σε περιπτώσεις κυκλοφοριακής συμφόρησης να υπάρχει άτομο που να ρυθμίζει την κυκλοφορία.
- Αν είναι εφικτό, να γίνει χρήση καλά συντηρημένης γεννήτριας με ηχομονωτικά πετάσματα, η οποία να πληροί τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές CE.
- Να γίνει χρήση έτοιμου σκυροδέματος.
- Η προσωρινή αποθήκευση και τοποθέτηση μηχανημάτων και υλικών κατασκευής να γίνεται εντός του υπό μελέτη τεμαχίου.
- Συστήνεται, η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει μετά την περίοδο του θερισμού.
- Η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο-Αύγουστο) των πτηνών.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση των 4 φωτοβολταϊκών πάρκων, υπό την προϋπόθεση της ενσωμάτωσης των όρων του Παραρτήματος Ι στις Άδειες που πρόκειται να παραχωρηθούν.

Η παρούσα Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση έχει την ίδια ισχύ όσο και οι σχετικές Πολεοδομικές Άδειες.

 Αντριάνα Χανθουπούλου
 για Διευθύντρια
 Περιβαλλοντική Αρχή
 1 Νοεμβρίου 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-Ι

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

για την κατασκευή 4 φωτοβολταϊκών πάρκων με αρ. πολεοδομικών αιτήσεων ΛΕΥ/00522/2019, ΛΕΥ/00523/2019, ΛΕΥ/00524/2019, ΛΕΥ/00525/2019, στην κοινότητα Αγ. Ιωάννη Μαλλούντας

ΕΝΟΤΗΤΑ Α.: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο της Κατασκευής του Έργου

1. Η παρούσα γνωμοδότηση αφορά την ανέγερση 4 Φ/Β πάρκων, συνολικής δυναμικότητας 16.5 MW, στα τεμάχια χωροθέτησης, με αριθμούς 85, 86 και 113 Φ/Σχ 29/38. Η Περιβαλλοντική Γνωμάτευση στις 20.10.2015, για κατασκευή και λειτουργία ηλιοθερμικού πάρκου, της εταιρίας "P.F.X.T. THERMOSOLAR RENEWABLES LTD" με σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένης ισχύος 50,76 MW, στα ίδια τεμάχια, δεν ισχύει. Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.
2. Να ετοιμαστεί σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών. Σε περίπτωση ατύχηματος κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής, να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές και να εφαρμόζεται το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
3. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περιφράξη του χώρου εργασιών της κατασκευής.
4. Κατά τον σχεδιασμό του έργου να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών ανατακλάσεων και ενοχλήσεων σε γείτονους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.
5. Η περίφραξη της περιοχής του έργου πρέπει να είναι φιλική προς το περιβάλλον και να μην αποκλείει τα είδη πανίδας να εισέρχονται και να εξέρχονται του χώρου (να αρχίζει από ύψος 20 εκατοστών από το έδαφος) και οι δε διαστάσεις του πελίου της περίφραξης θα πρέπει να είναι συγκεκριμένες. Επίσης, η βάση της περίφραξης δεν θα πρέπει να ενισχυθεί με μπετόν. Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.
6. Η περίφραξη του έργου, να περιλαμβάνει και φύτευση πρασίνου, το ύψος του οποίου να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
7. Στην τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη.
8. Να διατηρηθεί η δένδροστοιχία των 175 ευκαλύπτων, καθώς και η δένδροστοιχία των 40 οριζοντιόκλαδων κυπαρισσιών. Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.
9. Να τοποθετηθούν 10 φωλιές για παρακολούθηση των ανθρωποπουλιών, κατόπιν συνεννόηση με το Τμήμα Δασών. Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.
10. Να διατηρηθεί ζώνη προστασίας πλάτους τουλάχιστον 5 μέτρων από τα όρια της εγγεγραμμένης κοίτης του ποταμού Κορύπια (Φ/Β Αχερά Β). Εντός της ζώνης προστασίας δεν επιτρέπεται καμιά επέμβαση όπως χωροθέτηση ΦΒ πλαισίων, επιχωμάτωση, εκχέρωση, απόρριψη υλικών κλπ. για τη διασφάλιση της ομαλής ροής των ομβρίων υδάτων, καθώς και τη διατήρηση της οικολογίας του κάθε υδατορέματός. Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.

11. Το αργάκι που διέρχεται από το Φ/Β Αχερά Α θα πρέπει να διασφαλιστεί με ζώνη προστασίας πλάτους 3 μέτρων από τα όρια της φυσικής ή εγγεγραμμένης κοίτης του, χωρίς επιχωματώσεις, χωροθέτηση ΦΒ πλαισίων, εκχερσώσεις ή καταστροφή βλάστησης. Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.
12. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά την εκτέλεση του έργου, θα πρέπει να διακοπούν στο συγκεκριμένο σημείο οι εργασίες, να διασφαλιστούν οι δέουσες συνθήκες ασφάλειας και υγείας για το προσωπικό του Τμήματος Αρχαιοτήτων που θα διενεργήσει την ανασκαφική έρευνα και να τους δοθεί κάθε δυνατή τεχνική και υλική βοήθεια για την ολοκλήρωση της ανασκαφής.
13. Μετά από το πέρας των εργασιών να γίνει γενική αποκατάσταση του χώρου εγκατάστασης του έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β.: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του Έργου

1. Απαγορεύεται η χρήση χημικών ουσιών για την καταπολέμηση των αγριόχορτων.
2. Να μη γίνεται χρήση χημικών καθαριστικών για τα πλαίσια.
3. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
4. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κυρίου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
5. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Γενικοί όροι που αφορούν την κατασκευή και λειτουργία του έργου

1. Όροι για την προστασία της ατμόσφαιρας

- 1.1. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης κατά την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής και συντήρησης. Συστήνεται τακτική διαβροχή του χώρου, διακίνηση των οχημάτων σε χαμηλές ταχύτητες, κάλυψη φορτηγών μεταφοράς μπαζών και άλλων υλικών.
- 1.2. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.
- 1.3. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

2. Όροι για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

- 2.1. Να γίνει κατάλληλη διευθέτιση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών με μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διάσπορά στερεών σωματιδίων.
- 2.2. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού θα πρέπει να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

- 2.3. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργία, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3. Όροι για την προστασία του εδάφους

- 3.1. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
- 3.2. Στους χώρους των εργοταξίων κατά την κατασκευή του έργου και της μονάδας κατά τη λειτουργία του έργου να υπάρχουσαν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.
- 3.3. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ), που παράγονται κατά τις εργασίες κατασκευής και συντήρησης του έργου να συλλέγονται και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

4. Όροι για την ελαχιστοποίηση του θορύβου

- 4.1. Να εφαρμοστεί πρόγραμμα εκτέλεσης των εργασιών κατασκευής και των δρομολογίων των οχημάτων απομάκρυνσης των υλικών, εντός των καθορισμένων ωρών εργασίας.
- 4.2. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου και τακτική συντήρησή τους.
- 4.3. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
- 4.4. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων.
- 4.5. Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- 4.6. Όπου είναι εφικτό να προτιμείται η χρήση εξοπλισμού με την χρήση υδραυλικών συστημάτων αντί κρουστικών.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ.: Γενικοί Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

1. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση των Φ/Β πλαισίων, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016.
2. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σχεδιασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.

Τμήμα Περιβάλλοντος
1 Νοεμβρίου 2019

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Αριθμός Φακέλου σας: ΛΕΥ/Δ28/19

Αριθμός Φακέλου ΑΗΚ: Β25150

Επαρχιακό Γραφείο Τμ. Πολεοδομίας & Οικήσεως Λευκωσίας
Τ.Θ. 24401, 1705 Λευκωσία

24/04/2019

Κύριοι,

Έκδοση Πολεοδομικής Άδειας για ανέγερση Φωτοβολταϊκού Πάρκου ισχύος 5 MW της ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΛΤΔ (ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΧΕΡΑΣ Α) στα τεμάχια 85,86,113, Φ/ΣΧ ΧΧΙΧ.38 στον Άγιο Ιωάννη Λευκωσίας

Παρακαλώ να κοινοποιηθούν έγκαιρα στον αιτητή, οι πιο κάτω απόψεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αναφορικά με την πιο πάνω υπόθεση:

- Απαιτείται Ηλεκτρικός Υποσταθμός Διανομής στη θέση που δείχνεται στα σχέδια. Για τον Υποσταθμό Διανομής θα πρέπει να εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής την οποία πρέπει να προσκομίσει ο αιτητής στην ΑΗΚ. Ο Υποσταθμός Διανομής θα κατασκευαστεί από τον αιτητή με επίβλεψη αδειούχου Πολιτικού Μηχανικού, μέλος του ΕΤΕΚ, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις υποδείξεις, τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της ΑΗΚ.
- Ο αναγκαίος χώρος, τα δικαιώματα διάβασης, τοποθέτησης και συντήρησης υπογείων καλωδίων, καθώς και το κτίριο του Υποσταθμού Διανομής θα πρέπει να εκμισθωθούν στην ΑΗΚ, έναντι του μισθώματος των (€10) δέκα ευρώ το χρόνο, για όσο χρονικό διάστημα το Φωτοβολταϊκό Πάρκο θα βρίσκεται σε λειτουργία και διασυνδεδεμένο με το Δίκτυο της ΑΗΚ.
- Θα πρέπει να γίνει αίτηση για ηλεκτρική σύνδεση του Φωτοβολταϊκού Πάρκου. Μετά την αίτηση, η ΑΗΚ θα προχωρήσει στην εκπόνηση τεchnοοικονομικής μελέτης και ο αιτητής θα πρέπει να αποδεχτεί τους σχετικούς όρους σύνδεσης που θα εκδοθούν για να προχωρήσει η ηλεκτροδότηση. Θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι πρόνοιες του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, Κανόνων Αγοράς και Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.
- Εάν η ανάπτυξη επηρεάζεται από το υφιστάμενο δίκτυο της ΑΗΚ, ο αιτητής θα πρέπει να αποσταθεί στην Αρχή Ηλεκτρισμού για μετακίνηση του.
- Οι απόψεις μας όπως διατυπώνονται στην παρούσα επιστολή είναι μόνο για σκοπούς έκδοσης Πολεοδομικής Άδειας ή Άδειας Οικοδομής και δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι το συγκεκριμένο Φ/Β Πάρκο εγκρίνεται για να συνδεθεί με το δίκτυο της ΑΗΚ ή ότι το δίκτυο της ΑΗΚ έχει τη δυνατότητα να απορροφήσει το σύνολο της παραγόμενης ενέργειας του Φωτοβολταϊκού Πάρκου. Επιπρόσθετα, οι παρούσες απόψεις ισχύουν για όσο χρονικό διάστημα θα ισχύει η εν λόγω Άδεια. Σε περίπτωση διαφοροποίησης των δεδομένων με βάση τα οποία θα εκδοθεί η σχετική άδεια, παρακαλώ να ζητηθούν εκ νέου οι απόψεις της ΑΗΚ.

Η ΑΗΚ είναι στη διάθεση σας για την παροχή οποιασδήποτε συμβουλής επί των πιο πάνω θεμάτων.

Με εκτίμηση,

Γιάννης Γεωργίου

Γιώργος Γεωργίου

Βοηθός Διευθυντής (Δίκτυα)

Μελέτες και Συνδέσεις

Περιφερειακό Γραφείο Λευκωσίας- Κερύνειας-Μόρφου

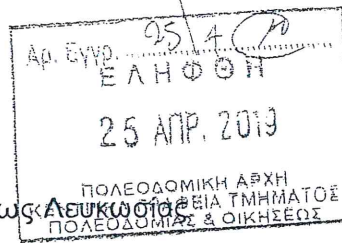
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΜΕ ΥΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Περιφερειακό Γραφείο Λευκωσίας-Κερύνειας-Μόρφου:

Φάση Πύργου 15, Τ.Θ. 21415, CY-1508, Λευκωσία, Κύπρος.

Τηλ: 357-22202000 Φαξ: 357-22202009 E-mail: enq@eia.com.cy

Website: www.eia.com.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

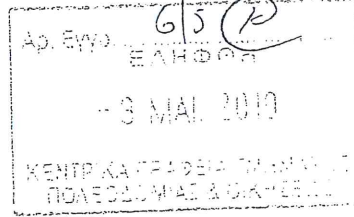

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ
WDD
TAY

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Τ.Θ. 26664, 1646 Λευκωσία

Αρ. Φακ. : ΛΕΥ/Δ28/19
Αρ. Τηλ. : 22609510
Αρ. Φαξ : 22609397

23 Απριλίου 2019

ΑΗΚ – ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΛΤΔ
ΓΙΑ ΜΟΝΗ ΑΧΕΡΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΗ ΣΤΗΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ
(Υπόψη κ. Μιχάλη Κουππάρη)

Θέμα: Προκαταρκτικές απόψεις για Φωτοβολταικά πάρκα
ΑΗΚ Αχέρας Α,Β,Γ και Δ

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και οι απόψεις μου είναι οι ακόλουθες:

1. Και τα τέσσερα φωτοβολταικά πάρκα χωροθετούνται εντός του κρατικού τεμαχίου αρ. 113 του Φ/Σχ. 29/38 (συνήμμενος χάρτης).

2. Στην περιοχή της ανάπτυξης δεν επηρεάζονται ζώνες προστασίας ταμειυτήρων ή γεωτρήσεων πόσιμου νερού ωστόσο τα Φ/Β πάρκα Α και Β φαίνεται να επηρεάζουν υδατορέματα και πιο συγκεκριμένα :

α. Από το Φ/Β πάρκο Αχέρας Α διέρχεται υδατόρεμα μικρής λεκάνης απορροής το οποίο ωστόσο διαθέτει διαμορφωμένη κοίτη το οποίο θα πρέπει να προστατευθεί με ζώνη προστασία πλάτους 3 μέτρων ένθεν και ένθεν της εγγεγραμμένης κοίτης χωρίς επιχωματώσεις, χωροθέτηση Φ/Β πλαισίων, εκχερσώσεις ή καταστροφή βλάστησης ή άλλων επεμβάσεων εντός αυτής.

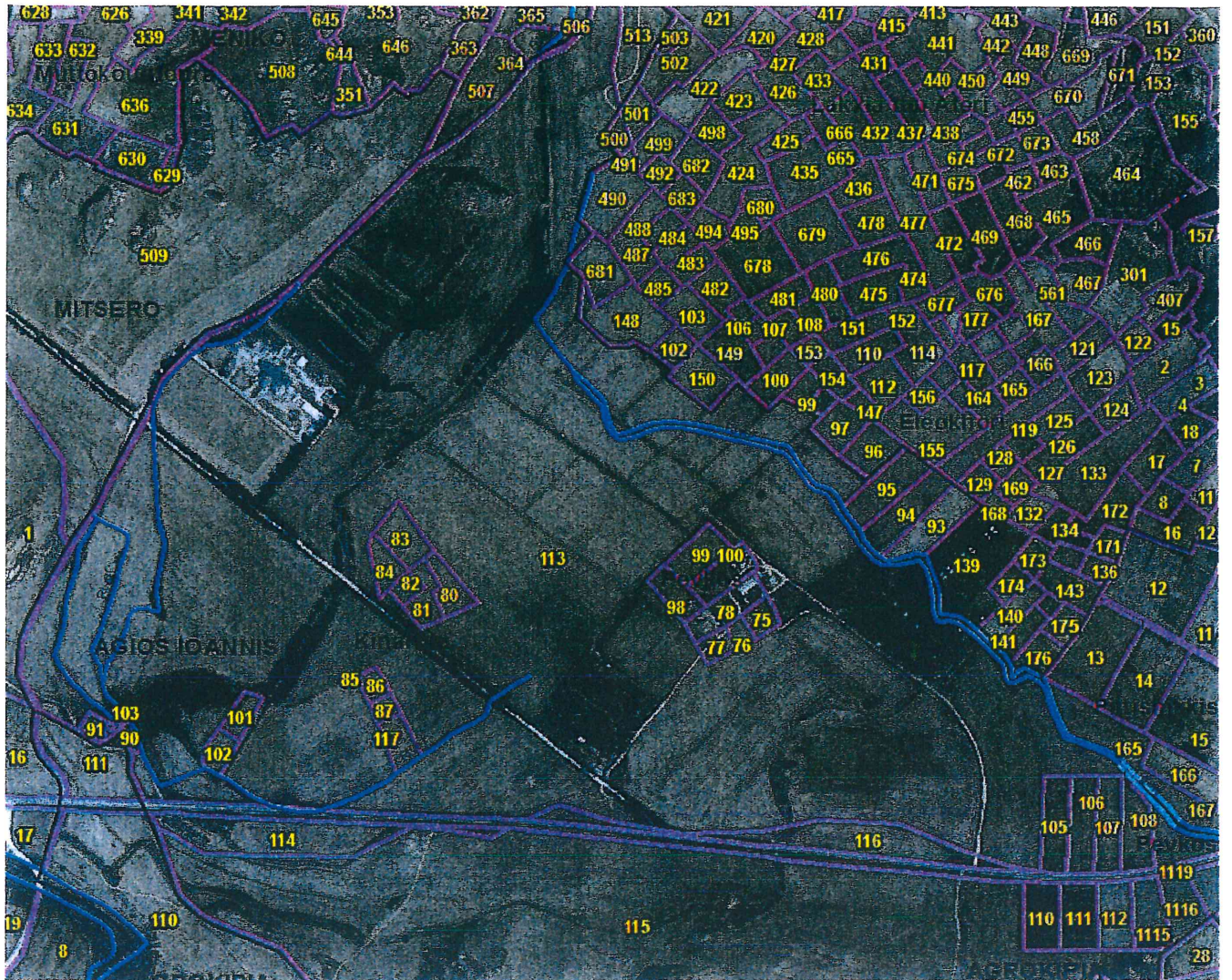
β. Το Φ/Β Αχέρας Β εφάπτεται του ποταμού Κορυτά ο οποίος έχει μεγάλη λεκάνη απορροής και διαμορφωμένη κοίτη ο οποίος θα πρέπει να προστατευθεί με ζώνη προστασία πλάτους 5 μέτρων από το όριο της εγγεγραμμένης κοίτης χωρίς επιχωματώσεις, χωροθέτηση Φ/Β πλαισίων, καταστροφή βλάστησης ή άλλων επεμβάσεων εντός αυτής. Η περίφραξη του πάρκου θα πρέπει να κατασκευαστεί πίσω από την ζώνη προστασίας.

Μόνικα Στυλιανού
Επαρχιακή Μηχανικός

Κοιν. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΚΑ/ΚΚ
ΚΑ190423_1

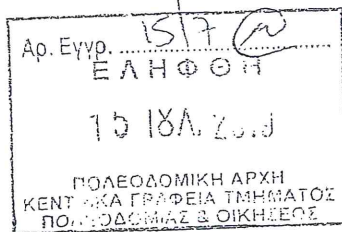

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ,
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
1516 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 8.04.03.01
Αρ. Τηλ.: 22865801
Αρ. Φαξ.: 22303148

15 Ιουλίου, 2019

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΘΕΜΑ: ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΙΣΧΥΟΣ 5 ΜW ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΛΟΥΝΤΑΣ, Φ/ΣΧ. ΧΧΙΧ 38, ΤΕΜ. 113
ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΛΤΔ - ΛΕΥ/522/2019 – ΑΧΕΡΑ Α

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ.Φακ. ΛΕΥ/522/2019 ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2019 σχετικά με το πιο πάνω θέμα. Μετά από επανεξέταση της αίτησης σύμφωνα με αίτημα που διατύπωσε ο αιτητής προς εσάς με επιστολή του ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 και συνυπολογίζοντας όλα τα δεδομένα που συνθέτουν την υπόθεση, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν φέρει ένσταση στην έγκριση της αίτησης ως κατατέθηκε, υπό τους όρους που έθεσα και για την έγκριση των αιτήσεων Αχερά Β, Αχερά Γ και Αχερά Δ, δηλαδή:

(α) Σε περίπτωση που στο μέλλον αποφασιστεί οποιαδήποτε επιπρόσθετη ανάπτυξη (επέκταση του φωτοβολταϊκού πάρκου ή άλλη) στην περιοχή, ιδιαίτερα προς τα δυτικά της προτεινόμενης ανάπτυξης, θα πρέπει να ζητηθούν εκ νέου οι απόψεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Νοείται ότι η παρούσα δεν προεξοφλεί κατ' ανάγκην την εκ μέρους του Τμήματος Αρχαιοτήτων έγκριση άλλων αιτήσεων στην περιοχή. Καμία μελλοντική ανάπτυξη δεν θα επιτραπεί δυτικότερα του δυτικού ορίου της αίτησης ΛΕΥ/522/2019 – ΑΧΕΡΑ Α, όπως το όριο αυτό καθορίζεται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων στην γνωμοδότηση του για την εν λόγω ανάπτυξη προς εσάς, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2019.

(β) Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων στη διάρκεια οποιωνδήποτε χωματουργικών εργασιών (εκσκαφές, ισοπεδώσεις, επιχωματώσεις ή άλλες) κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προτεινόμενου έργου, οι εργασίες θα πρέπει στο σημείο εκείνο να διακοπούν άμεσα και να ειδοποιηθεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το οποίο θα αναλάβει τη διενέργεια της δέουσας αρχαιολογικής έρευνας. Σε τέτοια περίπτωση, ο αιτητής θα πρέπει να παρέχει στο Τμήμα Αρχαιοτήτων κάθε δυνατή τεχνική ή άλλη διευκόλυνση για την έρευνα. Την κατά νόμον ευθύνη για την ασφάλεια και την υγεία του προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων εντός του εργοταξίου θα αναλάβει ο αιτητής.

Δρ. Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου

Διευθύντρια

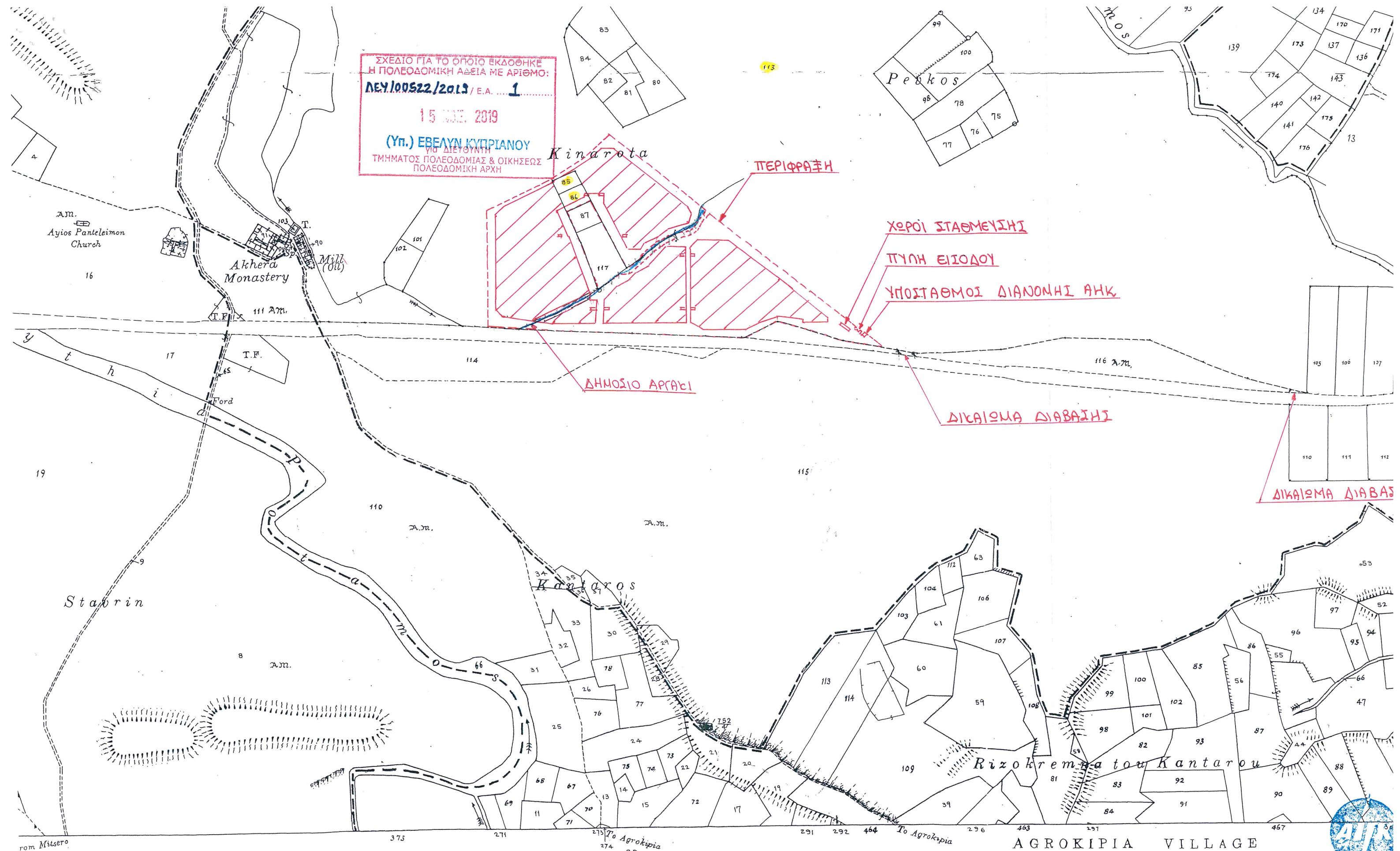
Τμήματος Αρχαιοτήτων

Τμήμα Αρχαιοτήτων, Μουσείου 1, 1516 Λευκωσία

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο - antiquitiesdept@da.mcw.gov.cy Ιστοσελίδα - www.mcw.gov.cy/da

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΚΔΟΘΗΚΕ
 Η ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ:
ΔΕΥ/00522/2013 / Ε.Α. 1
 15 ΜΑΡΤ. 2019
 (Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
 ΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
 ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ
 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

 ΧΩΡΟΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΕΛ
 ΤΥΠΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΚΟΙ ΑΡ
ΑΡ

& Surveys, 1921
 1984, 1992, 1993

Scale 1 : 5000